

No: 1491 – Menş e Adı

SINDIRGI ÇITIR KAVUN

Tescil Ettiren
SINDIRGI BELEDİYESİ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 31.12.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 30.10.2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1491
Tescil Tarihi	: 30.10.2023
Başvuru No	: C2020/466
Başvuru Tarihi	: 31.12.2020
Coğrafi İşaretin Adı	: Sındırgı Çıtır Kavun
Ürün / Ürün Grubu	: Kavun / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Sındırgı Belediyesi
Tescil Ettirenin Adresi	: Camicedit Mh. Cumhuriyet Meydanı No:1 Sındırgı BALIKESİR
Coğrafi Sınır	: Balıkesir ili Sındırgı ilçesi Çakıllı ve Küçükbükü köyleri
Kullanım Biçimi	: Sındırgı Çıtır Kavun ibaresi ve menşe adı amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Sındırgı Çıtır Kavun ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Sındırgı Çıtır Kavun; coğrafi sınırdaki yetişen seledyn çeşidi ata tohumu kavundan (*Cucumis melo*) elde edilir. Üretiminde, hasat zamanının ilk mahsul kavunlarının çekirdeklerinin alınıp bez torbalarda veya keselerde, karanlık ve serin ortamda muhafaza edilmesi suretiyle hazırlanan tohumluklar kullanılır. Hibrit tohum kullanılmaz ve fideleme yöntemi uygulanmaz.

Sındırgı Çıtır Kavunun dış kabuğu ince olup damarlı ve sert bir yüzeye sahiptir. Bu sebeple “çıtır kavun” olarak tanımlanır. Kabuk rengi yeşil ile sarı karışımıdır. Kavunun çapı 10-15 cm arasındadır. Kavunun pH değeri 5,7-6,3, toplam asitliği 0,07-0,1 g/100 g (sitrik asit cinsinden) ve suda çözünür kuru madde miktarı %9-9,42 arasındadır.

Sındırgı Çıtır Kavun, boz toprak ya da kara toprak olarak bilinen çernezyom yapısındaki verimli topraklarda yetişir. Yağış miktarının yüksek olması toprağı minerallerce zenginleştirdiğinden coğrafi sınırdaki yüksek yağış oranı Sındırgı Çıtır Kavununa istenilen özellikleri sağlar.

Üretim Metodu:

Sındırgı Çıtır Kavunun üretiminde, seledyn çeşidi ata tohumu kullanılır. Sındırgı Çıtır Kavunu, boz ve kara toprak olarak adlandırılan çernozyum yapısındaki topraklarda yetiştirilir.

Hasat zamanı ilk mahsullerden olgunlaşmış kavunların çekirdekleri alınıp tohumluk olarak kullanılmak üzere eski usullerle saklanır. Yani kavundan ayıklanan çekirdekler, ilaç, hormon, vb. maddeler kullanılmaksızın bez torbaya (bez keseye) konur ve karanlık ve serin ortamda muhafaza edilir. Bu tekniğe “bez süzme” denir.

Sındırgı Çıtır Kavun yetiştirilecek arazi, 15 Mayıs'a kadar ekim öncesi hazırlanır. Arazi, standart pulluklarla iyice sürülerek ezildikten sonra tohumların ekileceğı karıklar açılır.

Hazırlanan toprakta çapalarla, en az 1 m aralıklarla ve 5-6 cm derinlikte çukurlar açılır. Eğer toprak tavlı ise su dökmeye gerek yoktur. Ancak toprak kuru ise açılan çukurlara su dökülür. Her bir çukura, 8-10 tohum (çekirdek) atılır ve üzeri, yılanmış gübre-toprak karışımı ile örtülür. Çukurlara bu miktarda tohum atılmasının nedeni ata tohumlarında bazen filizlenme olmamasıdır. Yılanmış gübre kullanılması, tohumların daha hızlı çatlayıp filizlenmesini sağlar.

Filizlenme, ekimi takip eden birinci haftanın sonuna gerçekleşir. Filizler, en geç 15 gün içinde çekirdekten tamamen çıkar. Ekimden 21 gün sonra ilk el çapası yapılarak kökler havalandırılır ve yabancı otlar temizlenir. Ayrıca kavun fidelerin boğazı doldurulur, yani dip kısımları toprakla desteklenir. Daha sonra araziye, traktörle ara sürme yapılır. Bu işlemlere, her hafta aynı şekilde devam edilir. Temmuzun ilk haftası çiçeklenme başlar.

Özellikle temmuz ayının ortasında hava sıcaklığı 35 °C'nin üzerinde seyrediyorsa, köklerin zayıflamaması için sulamaya ihtiyaç duyulabilir. Ancak normal hava şartlarında sulama işlemi yapılmaz.

Sındırgı Çıtır Kavun 20 Temmuz'a kadar, araziye kaplamaya, yani yayılmaya başlar. Bu süre içinde çiçeklenmeden meyvelenme sürecine girilir. Meyvelenme sürecinden itibaren kavunun olgunlaşması devam eder ve ekimden itibaren 76-81 gün sonra ilk hasat yapılır. İlk hasadı yapılacak kavunlarda dikkat edilmesi gereken en önemli husus, kavunların alt kısmında bir yarık gibi izin olmasıdır. Yara izleri kavunun olgunlaştığını gösterir.

Ayrıca meyvelenme sürecinde kavunun üzerinde oluşan tüyler, tam olgunlaştığında dökülür ve “çıtırdak” diye tabir edilen izler belirginleşir. Rengi sarı ve yeşil karışımı olur. İlk hasatta, bir sonraki sezon için tohumluklar alınır ve muhafaza edilir.

Hasat, arazide kavun bitene kadar devam eder. Ancak 15 Ağustostan sonra bölgede çiğ olayları yaşanabilir. Bu dönemde yetişen kavunlar her ne kadar nispeten daha küçük olsa da yine de tüketime uygundur. Eylül ayının sonuna kadar hasat işleminin %90'ı tamamlanır. Arazide kalan kökenlerde (kavun bitkisinde), Eylül ayından sonra, halk arasında “kül” diye tabir edilen çürüme meydana gelir.

Sındırgı Çıtır Kavun, hasattan sonra serin ve güneş görmeyen yerde en fazla 1 ay muhafaza edilebilir. Kış için saklamaya uygun değildir.

Denetleme:

Denetimler; Sındırgı Belediyesinin koordinasyonunda ve Sındırgı Belediyesinden, Sındırgı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden ve S.S Yaylabayır Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifinden konuda uzman birer kişinin katılımıyla oluşan toplam 3 kişilik denetim mercii tarafından, yılda bir kez düzenli olarak ayrıca şikâyet olması ve gerek görülen durumlarda her zaman yapılır.

Denetim mercii; üretimde kullanılan tohumlukların uygunluğunu; üretim metoduna uygunluğu; ürünün fiziksel özellikleri ile pH değeri ve toplam asitlik değerlerinin uygunluğunu ve Sındırgı Çıtır Kavun ibaresi ile menşe adı ambleminin kullanımının uygunluğunu denetler.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.